

Provtagningsanvisningar

Provtagningen är av stor betydelse för analysresultatens representativitet. Ta proven rätt och med omsorg.

Råvattenprov

Låt vattnet rinna med normal hastighet 5-10 minuter. Vatten som stått i rören kan innehålla höga halter av zink och koppar. Skölj den rena flaskan upprepade gånger med vattnet som ska analyseras. Slut den helt fyllda flaskan med en ren kork genast efter provtagningen. Det behövs ca 0,5 liter vattenprov för råvattenanalys.

Mikrobiologisk analys av bevattnings-, avkylnings- och tvättvatten.

För direkt bevattning av sådana delar av växter och svamp som är avsedda som livsmedel och som äts som sådana, samt för avskylning och rengöring, får endast användas vatten som har analyserats åtminstone i fråga om *Escherichia coli* och enterokocker. En mikrobiologisk analys skall genomföras åtminstone med tre års mellanrum. (Enligt Jord- och skogsbruksministeriets förordning 1368/2011). Provet tas i en steril flaska så att man låter vattnet rinna med jämn hastighet 10-15 minuter varefter man tar provet utan att röra vid kranen. Slut den helt fyllda flaskan med den sterila korken och sänd vattnet för analys så snart som möjligt. Provet bör analyseras inom 24 timmar. Förvara vattenprovet i kylskåp om det inte genast kan sändas till laboratoriet (SGS, Lepolantie 9, 03600 Karkkila). För mikrobiologisk analys behövs det 0,25-0,5 liter vattenprov.

Jord- och pressvattenprov

Ta alltid proven vid samma tidpunkt på dagen och lika lång tid efter bevattning. Försäkra Dig om att torvens fuktighet är optimal när Du tar pressvattenprov. Meddela om möjligt torvens fuktighets-%. Märk ut provtagningsplatserna kring vilka proven tas. Ta åtminstone 10 delprov på olika ställen i huset och blanda dem väl. Ta alltid proven i ett rent kärl. Fyll hela flaskan eller asken med prov. Av pressvatten behövs 1 dl och av jord 5 dl.

Observera att odlings- och bevattningssätt påverkar jord- och pressvattenprovtagningen på följande sätt:

Dysbevattning: ta alltid delproven på samma avstånd från dysorna och genom hela växtbädden.

Droppbevattning: ta delproven 10-15 cm från droppen och genom hela växtbädden.

Begränsade växtunderlag: ur begränsade växtunderlag tas provet genom hela växtbädden. Pressvatten kan pressas antingen för hand eller med torvpress. Ur inaktiva substrat (stenull, plastskum) sugs provet med en spruta. Ta delproven 10-15 cm från droppen.

Växtprov

Ta alltid proven samma tid på dagen, då är analysresultaten jämförbara. Ta inte med blad som vuxit i skuggan. Ta bara blad av en och samma art till varje prov. Blanda inte ihop sjuka och friska blad i samma prov. Anteckna i följebrevet om Du har använt bladgödsel. Ta proven enligt följande:

Tomat: det tredje eller fjärde fullt utvecklade bladet från toppen räknat. Av tomatblad behövs 12-15 st.

Gurka: fullvuxna unga blad. Av gurkblad behövs 8-10 st.

Rosor: det tredje eller fjärde fullt utvecklade bladet från toppen räknat. Det behövs drygt 100 fembladiga blad beroende på arten. Provet kan också sammanställas av blad från blindskott.

Övriga växter: ta ungefär en liter, ca 300 g, unga fullt utvecklade blad. Av sallat behövs minst tre huvuden.

Om du önskar tilläggsbestämningar s.s. nitrat- eller kiselanalys av proven behövs något större mängd blad. Förpacka bladen i plastpåsar och pressa ut luften innan Du sluter påsen. Sänd proven för analys så snart som möjligt.

Material för provtagning

Följande material för provtagningen finns att få eller köpa hos Hortilab:

1. Råvattenflaskor (1/2 l)
2. Sterila flaskor (1/2 l)
3. Pressvattenflaskor (1 dl)
4. Jordaskar (1/2 l)
5. Jordborrar
6. Pressvattenpressar för torvunderlag
7. Sprutor för provtagning i stenull

Beställningsblanketter för analyserna kan skrivas ut via vår hemsida: www.hortilab.fi

